

k ochraně známek, nehledíc ani k tomu, že ve zmíněných rozhodnutích nebyla řešena otázka, je-li takové jednání (c) trestné podle zákona známkového vůbec a za všech okolností, jak si to žalobkyně vykládá. S hlediska zákona proti nekalé soutěži nelze uznati žalobní nárok odst. c) — a to jmenovitě v té všeobecnosti, jak jej činí žalobkyně, — za opodstatněný. Není-li zde jednání odporujícího dobrým mravům soutěže, případně umožňujícího záměnu zboží, netřeba řešiti otázku, bylo-li jednání ono způsobilé poškoditi žalobkyni ani předpisem § 17 c. z.

Čís. 14312.

Změnily-li se po prodeji zboží na úvěr majetkové poměry ve smyslu § 1052 obč. zák. v neprospěch kupitele, nemusí sice prodatel plnit, nemůže však jednostranně modifikovati kupní smlouvu tak, že by si osoboval právo plnit jen proti hotovému zaplacení.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1935, Rv I 821/33.)

Žalobce domáhá se žalobou zaplacení kupní ceny zboží, jež mělo býti podle objednávky žalované ze dne 21. května 1931 dodáno žalované na úvěr do září 1931. Účet za ně byl splatný 16. listopadu 1931. Žalobce zboží nedodal, nýbrž v době, kdy mělo býti zboží dodáno, poslal žalované účet na toto zboží a napsal, že zboží bude odesláno, jakmile žalovaná zaplatí dřívější účty. Žalovaná ale již před tím žádala žalobkyni, aby objednávku ze dne 21. května 1931 stornovala. Dne 24. listopadu 1931 bylo o jmění žalované zahájeno vyrovnací řízení. Nižší soudy uznaly podle žaloby, první soud z těchto důvodů: Žalovaná namítá, že žalobce zboží dosud nedodal, ač je měl dodati v září 1931, a nemá tudíž nároku ani na zaplacení vyrovnací kvoty, natož na celý obnos. Naproti tomu uvádí žalobce, že žalovaná byla v zaviněném prodlení se zaplacením dřívějších dodávek, takže žalobce byl oprávněn zbytek objednávky zadržeti, dokud žalovaná nedostojí dřívějším závazkům. Žalovaná byla v době objednávky a i později v prodlení se zaplacením účtů znějících na 3.718 Kč splatných dne 15. června 1931. Žalovaná byla několikrát upomínána o zaplacení, avšak neplatila a žádala, aby žalobce objednávku ze dne 21. května 1931 stornoval. Tento návrh však žalobce nepřijal a, když mělo býti objednané zboží v září dodáno, poslal žalované účet za toto zboží a napsal, že zboží bude odesláno, jakmile žalovaná zaplatí dřívější účty. Žalobce byl oprávněn zadržeti poslední dodávku s ohledem na špatné majetkové poměry žalované, které se projeví tím, že účty po objednavce splatné přes upomínky nezaplatila (§ 1052 obč. zák.). Stačí, že projevil ochotu objednávku splnit, jakmile žalovaná zaplatí. Na takovéto smlouvy žádnou stranou dosud nesplněné, nemá vyrovnací řízení vlivu (srovnej rozhodnutí čí. 5428 sb. n. s.).

Nejvyšší soud změnil rozsudky nižších soudů a žalobu zamítl.

Důvody:

Jde o prodej a koupi na úvěr šestitýdenní a žalobkyně měla tedy plnit předem na úvěr. Žalobkyně však předem neplnila, protože se po-

měry změnil v neprospěch žalované, jak to má na mysli předpis § 1052 obč. zák. o., když žalovaná nejen nezaplatila účtů z dřívějších objednávek, nýbrž zažádala dokonce o soudní vyrovnání; že tu jde o takovou změnu ve smyslu § 1052 obč. zák. o., žalovaná nepopřela, ba sama z toho důvodu o stornování obchodu žádala. Povolení úvěru je podstatnou součástí smlouvy. Hospodářský důvod je zde v intenci stran, že kupujícímu má být umožněno, aby kupní cenu uhradil za určitou dobu případně z obrátu, který učiní v obchodě prodejem koupeného zboží anebo jiného zboží. Předpokladem takového úvěru je důvěra, kterou prodávající projevuje ke kupujícímu, když se mu zavazuje dodati zboží předem — na úvěr. Jestliže se poměry změní, jak to má na mysli § 1052 obč. zák. o., bylo by nespravedlivé, aby kupující směl trvati na plnění předem; tu nastává zákonná modifikace smlouvy ve prospěch prodávajícího, který nemusí plniti, leč by se mu dostalo hotového zaplacení nebo zajištění. Dostává se mu tak zákonem výhody, kterou je dostatečně zabezpečen proti ztrátě. Nemůže však jednostranně modifikovati smlouvu tak, že by z ní eliminoval onu podstatnou část o úvěru a tak se zbavil povinnosti plniti předem na úvěr, a osoboval si právo plniti proti hotovému zaplacení, co v původní smlouvě obsaženo nebylo. K takové změně smlouvy mu zákon práva nedává. Jestliže se sám dovolává změněných poměrů a odepírá plniti předem se zřetelem ke změněným poměrům bez hotového zaplacení nebo zajištění, dlužno věc posuzovati tak, jako by mezi stranami hned od počátku byla stanovena rozvazovací podmínka ve smyslu známé klausule rebus sic statibus a že nastává zrušení smlouvy, jestliže podmínka tato nastane. Straně, která má podle smlouvy plniti předem a na úvěr, lze přiznati jenom výhodu, kterou jí přiznává § 1052 obč. zák. o., že totiž nemusí plnit, nelze jí však přiznati také právo nedbati oné části smlouvy o úvěru, která se jí nehodí, a trvati na plnění z ruky do ruky, když se to nesrovnává ani s právním ani s hospodářským podkladem smlouvy. Na tom nesejde, že žalobkyně uplatnila nárok na zaplacení až po uplynutí lhůty, která byla žalované podle smlouvy poskytnuta, když se této ve skutečnosti úvěru nedostalo. Nejde tu o otázku zavinení žalobkyně ani o to, směla-li právem odepřít plnění předem a lze-li tedy mluvit u ní o tom, že se octla v prodlení, protože právě její plnění nemohlo být požadováno. Chtěla-li by však nicméně na smlouvě trvati, pak by musila dodržeti smlouvu také v tom, že by plnila na úvěr předem, což však činiti nechce. Projev ochoty k plnění dostačuje jenom při plnění z ruky do ruky, nikoli tam, kde podle smlouvy mělo být plněno předem na úvěr.

Čís. 14313.

K spolčení podle § 1175 obč. zák. stačí úmluva o společném vedení podniku, společný účel sledovaný společníky a poskytnutí prostředků k jeho opatření.

(Rozh. ze dne 13. dubna 1935, Rv II 358/33.)

Žalobce tvrdě, že žalovaný František S. uzavřel s Arnoštem R. společnost výdělkovou (spediční) podle předpisů občanského zákona do-